

JUDr. DAVID KARABEC
advokát

MONITORING SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ 2013

září 2013

AKTUÁLNÍ TÉMA

Odpovědnost za pád na zledovatěném chodníku

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30.7.2013, sp. zn. 25 Cdo 684/2012

Žalobkyně žalovala statutární město Frýdek-Místek o náhradu škody na zdraví, když upadla na zledovatěném chodníku ve vlastnictví města pokrytém sněhovým popraškem a utrpěla zlomeninu nohy a ruky. Žalované město, které je vlastníkem chodníku, jej v zimě neudrhuje, tato informace je však uvedena v plánu zimní údržby na internetu a na úřední desce magistrátu, avšak na samotné komunikaci takové označení umístěno není.

Zatímco žalobkyně uváděla, že neudržováním chodníku porušilo město prevenční povinnost podle § 415 občanského zákoníku, tedy počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na majetku a zdraví, Nejvyšší soud vzhledem k okolnostem případu dovedl, že město žádnou prevenční ani jinou povinnost neporušilo. Podle Nejvyššího soudu **není porušením povinnosti, jestliže město jako vlastník či správce komunikace neudrhuje komunikace malého dopravního významu, které nejsou bezprostředně nutné pro pohyb občanů městem.** Takovou komunikací malého významu byla i komunikace, na níž žalobkyně upadla, navíc je zřejmé, že je oddělena od dalších chodníků kovovými zábranami, které brání technice provádějící zimní údržbu, a vedle této spojky vede jiný chodník. Soud shledal, že **porušením prevenční povinnosti města není ani to, že neudržovaný úsek nebyl označen cedulemi, když tyto informace byly zveřejněny na úřední desce magistrátu města a prostřednictvím internetu.**

Z OBČANSKÉHO PRÁVA

Škoda způsobená nesprávnou informací orgánu veřejné moci

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 21. 8. 2013, sp. zn. 30 Cdo 737/2013

Žalobkyně se **domáhala po státu náhrady škody způsobené nesprávným úředním postupem** a Nejvyšší soud ji dal za pravdu, když skutkový stav byl následující. Žalobkyně se obrátila na Českou správu sociálního zabezpečení (ČSSZ) s dotazem, jaké podmínky musí ve své konkrétní situaci ještě splnit, aby jí vznikl nárok na výplatu dávek peněžité pomoci v mateřství (tzv. mateřské). ČSSZ ji však poskytla nesprávnou informaci, čímž ji před porodem znemožnila splnit nezbytné podmínky. Žalobkyně následně zažádala ČSSZ o přiznání dávky, která jí však přiznána rozhodnutím nebyla,

neboť podle zákona skutečně nesplnila podmínky vzniku nároku na výplatu dávky. Žalobkyně se tak obrátila na soud s žalobou o náhradu škody spočívající v úhradě ušlých dávek proti státu.

Nejvyšší soud uvedl, že jednou ze zákonných povinností ČSSZ je povinnost poskytovat soukromým osobám odborné informace a pomoc ve věcech sociálního zabezpečení, kam spadá i problematika peněžité pomoci v mateřství. Příslušné státní orgány přitom musí učinit vše pro to, aby dotčené osobě poskytly kvalifikovanou radu, přičemž musí dbát na to, aby pro takový postup měly dostatečné informace. **Jestliže ČSSZ i přes veškeré nutné a pravdivé podklady dotčenou osobu mylně informuje o podmínkách vzniku nároku na výplatu určité dávky sociálního zabezpečení, musí nutně nést odpovědnost za škodu**, případně nemajetkovou újmu, která tím může vzniknout. Nejvyšší soud sice dodává, že se neočekává se od státního orgánu, že bude dotčenou osobu poučovat, jak konkrétně má zákonem předpokládané podmínky vzniku nároku naplnit, ale je třeba vyžadovat, aby ji informoval o tom, zda jí za určitých konkrétních podmínek nárok vznikne či nikoliv.

Odpovědnosti by se stát zprostil např. tehdy, jestliže by bylo prokázáno, že informaci příslušný orgán poskytl na základě nepravdivých, neúplných či zavádějících informací, nebo jestliže by se okolnosti na straně informované osoby v mezidobí podstatně změnily. V opačném případě se jedná o nesprávný úřední postup a stát odpovídá za škodu jím způsobenou.

Z OBCHODNÍHO PRÁVA

Neplatná rozhodčí doložka v obchodních vztazích

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 4.9.2013, sp. zn. 23 Cdo 3896/2012

Nejvyšší soud ČR se zabýval otázkou platnosti rozhodčích doložek v obchodních smlouvách, kterými je pověřena k projednání sporu v rozhodčím řízení soukromá společnost s tím, že **rozhodčí doložka nestanoví konkrétního rozhodce**, který spor rozhodne, ale odkazuje na rozhodčí řád vydaný takovou společností.

Nejvyšší soud se platností těchto doložek zabýval již ve spotřebitelských smlouvách, kde dovodil, že tyto rozhodčí doložky jsou neplatné a o neplatnosti může rozhodnout i soud, přestože takovou neplatnost před rozhodčím soudem žalovaný nenamítal. V obchodních vztazích mezi podnikateli však **může soud posuzovat platnost takové rozhodčí doložky pouze tehdy, pokud námitku neplatnosti rozhodčí doložky žalovaný podnikatel uplatnil již v rozhodčím řízení před rozhodcem**. Pokud podnikatel takovou námitku před rozhodcem uplatní, může se žalobou na zrušení rozhodčího nálezu domáhat jeho zrušení obecným soudem a prohlášení rozhodčí doložky soudem za neplatnou. Soud se pak v takovém případě již musí řídit dřívějšími rozhodnutími o

neplatnosti těchto typů rozhodčích doložek, které Nejvyšší soud již prohlásil za neplatné ve spotřebitelských smlouvách. **Pokud však podnikatel v rozhodčím řízení nenamítl neplatnost rozhodčí doložky, nezbyvá soudu než žalobu na zrušení rozhodčího nálezu zamítnout.**

Likvidátor společnosti a péče řádného hospodáře

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 29.8.2013, sp. zn. 29 Cdo 2869/2011

Nejvyšší soud ČR řešil spor společnosti v likvidaci proti své likvidátorce, když **likvidátorka společnosti uhradila svému věřiteli smluvní pokutu** sjednanou vůči likvidované společnosti, ačkoliv nebylo zcela zřejmé, zda věřiteli nárok na smluvní pokutu vznikl či nikoliv.

Nejvyšší soud uvedl, **že likvidátor** stejně jako například členové statutárního orgánu nebo dozorčího orgánu společnosti **musí při výkonu své funkce postupovat s péčí řádného hospodáře**. Pokud jedná s péčí řádného hospodáře, není povinen hradit společnosti škodu, byť by v důsledku takového jeho jednání škoda vznikla.

Nejvyšší soud již v řadě rozhodnutí vysvětlil, že člen statutárního orgánu (a tudíž ani likvidátor) nemusí být vybaven všemi odbornými znalostmi, schopnostmi či dovednostmi, potřebnými pro výkon veškerých činností, spadajících do jeho působnosti. Nicméně nemá-li pro zařízení záležitosti spadající do výkonu jeho funkce potřebné odborné znalosti, je povinen zajistit její posouzení osobou, která potřebné znalosti má; součástí péče řádného hospodáře je přitom schopnost rozpoznat, které činnosti již není s to vykonávat či které potřebné znalosti a dovednosti nemá.

Podle soudu lze **za péči řádného hospodáře v případě likvidátora považovat takový postup, kdy likvidátor nevyužije veškerých možností jak nárok nebo jeho část neuhradit, a to bez ohledu na možnou nejistotu lepšího výsledku v případě soudního sporu**. Likvidátor totiž musí při zvažování, zda dobrovolně uhradí uplatněnou pohledávku vůči společnosti **vzít do úvahy i riziko neúspěchu v soudním sporu a s ním spojenými náklady řízení a růstem úroku z prodlení po dobu vedení soudního sporu**. Navíc v projednávané věci likvidátorka po opakovaných výzvách k zaplacení smluvní pokuty požádala o zpracování odborného stanoviska k otázce oprávněnosti nároku na zaplacení smluvní pokuty advokáta, tedy osobu odborně způsobilou posoudit právní aspekty uplatněného nároku. Uzavřel-li advokát ve stanovisku, že nárok je po právu, nelze likvidátorce vytýkat, že nárok na zaplacení smluvní pokuty vyhodnotila jako oprávněný. V daném případě tedy likvidátorka jednala s péčí řádného hospodáře a neodpovídala tedy společnosti za škodu svým jednáním způsobenou.

ZAJÍMAVOSTI

Ústavní soud odmítl individuální stížnost na amnestii prezidenta republiky

Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 24.9.2013, sp. zn. Pl. ÚS 14/2013

Stěžovatel, poškozený v jedné z kauz investičního fondu brojil proti části amnestie prezidenta republiky, kterým byla zastavena dlouho trvající trestní stíhání, neboť dle jeho názoru zastavení trestního stíhání byla porušena jeho ústavně zakotvená práva na ochranu vlastnictví a spravedlivý proces. Ústavní soud však potvrdil svoje dřívější rozhodnutí, že amnestijní rozhodnutí je vyňato ze soudní kontroly, neboť rozhodnutí o amnestii charakterizují především znaky milosrdenství, odpuštění, zapomenutí a absence odůvodnění a takové rozhodnutí nemůže být soudně přezkoumáváno. Ústavní soud tedy dovodil, že k řízení o přezkumu amnestijního rozhodnutí prezidenta republiky není příslušný a ústavní stížnost odmítl.

S pozdravem,

JUDr. David Karabec

Vydáno jako informační materiál určený výhradně pro potřebu klientů
advokátní kanceláře JUDr. Davida Karabce, se sídlem v Praze 8, Na Stráži 1306/5, č.ev ČAK 7353.
tel: +420 283 843 130, fax: +420-283 840 760, e-mail.: advokatni.kancelar@karabec.cz
<http://www.karabec.cz/>

© JUDr. David Karabec - advokát, 2013